

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Kynbundið ofbeldi - viðbrögð félagsþjónustu og barnaverndar

Anni G. Haugen

Lektor í félagsráðgjafardeild HÍ

Viðbrögð félagsþjónustu og barnaverndar

- Rannsóknin
- Helstu niðurstöður
- Umræður

Rannsókn á ofbeldi gegn konum – viðbrögð félagsþjónustu og barnaverndar

- Liður í aðgerðaráætlun stjórnvalda gegn ofbeldi karla gegn konum
- Framkvæmd af Rannsóknarsetri í barna og fjölskylduvernd
- Unnin af Anni G. Haugen
- Leitað til yfirmanna félags- og velferðarþjónustu svo og barnaverndar í níu sveitarfélögum og óskað eftir þátttöku þeirra eða starfsmanna þeirra í rannsókninni
- Rætt við starfsmenn félagsþjónustu og barnaverndar í Reykjavík, Reykjanesbæ, Akureyri, Norðurþingi, Húnaþingi vestra, Fjarðarbyggð, Mýrdalshreppi, Vestmannaeyjum og Ísafirði.
- Einnig var rætt við forstjóra Barnaverndarstofu

Helstu niðurstöður

- Börn virðast oftast vera forsenda fyrir beiðni um aðstoð hjá félagsþjónustu
- Ekki er algengt að barnlausar konur leiti aðstoðar
- Tilvist barna á heimili er ástæða tilkynninga til barnaverndarnefnda í þessum málaflokki
- Skráning mál er varða heimilisofbeldi er ábótavant og ekki hægt að kalla fram upplýsingar um fjölda kvenna sem leita aðstoðar vegna þess
- Takmarkaðar upplýsingar liggja fyrir um ofbeldi gegn viðkvæmum hópum kvenna, þ.e. gömlum konum, konur af erlendum uppruna og fötluðum konum

Helstu niðurstöður

- Kvennaathvarfið er talið mikilvægasti samstarfsaðili í málum sem tengjast ofbeldi á heimilum
- Talið var að andlegt ofbeldi hefði aukist (tilfinning viðmælenda)
- Sérstakt tillit er tekið til stöðu barna á heimili í þessum málaflokki
- Mat viðmælenda að ofbeldi tengist oft áfengisneyslu
- Þörf er á aukinni þekkingu um ofbeldi á heimili til fagfólks

Umræður

- Félagspjónusta og barnavernd virðast ekki verða staðir sem konur sem búa við ofbeldi leita til
- Viðmælendur telja að tekið sé sérstakt tillit til barna
 - Sjaldan rætt við þau
 - Verða alfarið ábyrgð móðurinnar
- Engin sérhæfð aðstoð fyrir hvorki konurnar né börnin
 - Ekki nóg að finna konurnar – það þarf að vera hægt að bjóða upp á úrræði. Það sama á við um börnin
- Nær engin þekking er á aðstæðum og fjölda kvenna í viðkvæmum hópum sem verða fyrir ofbeldi á heimili
 - Ekki nóg að auðvelda konum að leita sér aðstoðar, það þarf að tryggja að starfsmenn félagsþjónustu og barnaverndar þekki einkennin, geti spurt um ofbeldi og hafi leiðir til úrbóta.

Umræða

- Mikið traust er borið til Kvennaathvarfs
 - Mikilvægt að fleiri aðilar, svo sem félagsþjónusta og barnavernd líti á þennan málaflokk sem “sinn” og taki ábyrgð á honum
- Starfsmenn félagsþjónustu og barnaverndar þurfa fræðslu og umræðu um á hlutverk sitt í málum sem tengjast ofbeldi gegn konum og þjálfun í að finna þær. Jafnframt er þörf á að byggja upp sérhæfð úrræði, bæði fyrir konurnar og börn